

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Vasile Saracuța

(art. 264¹ alin. (4) și 151 alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-186/2024

Nr. PIGD 1-21187760-01-1ra-14122023-1)

Recurs depus după 01 septembrie 2023; Recurs vădit neîntemeiat depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) CPP; Termenul de tragere la răspundere penală curge până la pronunțarea deciziei instanței de apel; CSJ poate recalifica argumentele recurentului de la un temei prevăzut de art. 427 CPP la altul, însă nu poate admite recursul din alte motive decât cele invocate în recurs.

04 septembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Andrei Cazaciov, Aurelia Procopișina

Instanța de apel: Ion Talpă, Angela Revenco, Ghenadie Liulca

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Vasile Saracuța,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Vasile Saracuța s-a născut în anul 1998 în r. Briceni. El a fost învinuit, în temeiul art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 151 alin. (1) Cod penal în două cauze penale distinse.

2. Vasile Saracuța a fost apărât în recurs de avocatul Stela Sandu.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Vasile Saracuța a fost condamnat în temeiul art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore. La 30 martie 2023, într-o altă cauză, condamnatul a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și i-a aplicat o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 ani în penitenciar de tip semiînchis. Instanța de apel a respins apelurile părții vătămate Victor Tarița și a avocatului Stela Sandu în numele lui Vasile Saracuța. Apelul procurorului a fost admis și a fost casată sentința instanței de fond în latura pedepsei penale, fiind pronunțată o hotărâre nouă prin care Vasile Saracuța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 ani și art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse cu închisoare pe un termen de 4 luni. Prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită o pedeapsă finală de 6 ani și 3 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

4. La 14 decembrie 2023, avocatul lui Vasile Saracuța, Stela Sandu, a depus recurs în care solicită casarea totală a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care, pentru infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei să-i fie suspendată condiționat în baza art. 90 Cod penal, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal să fie încetat procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. Urmărirea penală în cauza cu privire la art. 264¹ alin. (4) Cod penal a fost pornită la 25 octombrie 2021 și finalizată la 16 decembrie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 22 decembrie 2021 – 27 octombrie 2022.

6. Urmărirea penală în cauza cu privire la art. 151 alin. (1) Cod penal a fost pornită la 03 iunie 2020 și s-a finalizat la 30 septembrie 2020. Prima instanță a examinat cauza între 06 octombrie 2020 și 30 martie 2023.

7. La 05 iunie 2023, Curtea de Apel Bălți a conexas cele două cauze penale de învinuire a lui Vasile Saracuța, dispunând judecarea lor în ordine de apel în procedură unică. Instanța de apel a examinat cauza conexată între 15 decembrie 2022 și 06 octombrie 2023.

8. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 13 februarie 2024.

ÎN FAPT

a. Învinuirea în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal

9. Vasile Saracuța a fost învinuit că, la 22 octombrie 2021, aproximativ la ora 22:30, fără a deține permis de conducere a mijloacelor de transport, după ce a consumat băuturi alcoolice, a urcat la volanul unui autoturism și s-a deplasat cu el prin s. Hlina, r-ul Briceni. El a fost stopat în trafic de către poliție. În rezultatul testării alcoolscopice cu alcooltestul „Drager” s-a stabilit că Vasile Saracuța avea o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,34 mg/l, ceea ce, conform art. 134¹² Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Acțiunile lui Vasile Saracuța au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

10. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din 27 octombrie 2022, Vasile Saracuța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 de ore.

11. Ion Gherman, procuror în Procuratura raionului Briceni, a depus apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care Vasile Saracuța să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă cu închisoare pe un termen de șase luni.

b. Învinuirea în baza art. 151 alin. (1) Cod penal

12. Vasile Saracuța a mai fost învinuit că, la 27 martie 2020, aflându-se în gospodăria lui Victor Tarîța, situată în s. Larga r-ul Briceni, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. Acestea au provocat trauma abdomenului cu lezarea rectosigmoidului (perforația), perforații multiple ale intestinului subțire, peritonită generală, abcese intestinale, șoc hipovolemic, care reprezintă vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

13. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din 30 martie 2023, Vasile Saracuța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de

închisoare pe un termen de 6 ani. Instanța a dispus încasarea din contul lui Vasile Saracuța în beneficiul lui Victor Tarîța a prejudiciului material în sumă de 4.759,74 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 50.000 de lei.

14. Avocatul Stela Sandu a depus apel în interesele lui Vasile Saracuța, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care executarea pedepsei aplicate lui Vasile Saracuța să fie suspendată condiționat în baza art. 90 Cod penal. Partea vătămată Victor Tarîța de asemenea a depus apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care executarea pedepsei aplicate lui Vasile Saracuța să fie suspendată condiționat în baza art. 90 Cod penal. Potrivit apelului, atât prejudiciul material, cât și cel moral au fost recuperate.

c. Conexarea cauzelor și procedura ulterioară

15. La 05 iunie 2023, Curtea de Apel Bălți a conexas cele două cauze penale, care se examinau în ordine de apel în această instanță, dispunând judecarea lor în ordine de apel în procedură unică.

16. La 06 octombrie 2023, Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți a respins apelurile părții vătămate Victor Tarîța și a avocatului Stela Sandu. Apelul procurorului în prima cauza penală a fost admis, a fost casată sentința instanței de fond în latura pedepsei penale, fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care Vasile Saracuța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 264¹ alin. (4) Cod penal. Pentru aceste infracțiuni, condamnatului i-au fost aplicată o pedeapsă de șase ani și, respectiv, patru luni de închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, condamnatului i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de șase ani și trei luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

17. La 14 decembrie 2023, avocatul Stela Sandu, în interesele lui Vasile Saracuța, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. Avocatul solicită casarea totală a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri noi prin care, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, condamnatului să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei în baza art. 90 Cod penal, iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, să fie încetat procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Avocatul susține, în ceea ce privește infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, că fapta a fost comisă la 22 octombrie 2021, iar doi ani de la comiterea infracțiunii au expirat la 22 octombrie 2023, astfel expirând termenul de tragere la răspundere penală a condamnatului. Cu referire la suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, apărarea invocă că condamnatul a plătit cheltuielile de judecată, partea vătămată nu are pretenții de ordin material față de condamnat, prejudiciile au fost recuperate și înșăși partea vătămată a solicitat suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate condamnatului. Potrivit avocatului,

instanța de apel a aplicat condamnatului o sancțiune prea aspră, nu a ținut cont de personalitatea condamnatului și de circumstanțele atenuante, iar scopul pedepsei penale poate fi realizat și prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

18. La 13 februarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. Instanța nu a primit nici o referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Cererea de recurs a fost depusă după 01 septembrie 2023. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Recursul este admis dacă:

...

4) există o cauză care înlătură răspunderea penală sau un temei care exclude urmărirea penală ori determină încetarea procesului penal.”

20. Partea relevantă a art. 432 alin. (2) este următoarea:

„(2) Un complet din 3 judecători, prin încheiere, declară inadmisibil recursul dacă:

...

3) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.427;”

21. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

22. Conform art. 466 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia.

23. Articolul 264¹ alin. (4) Cod penal, la momentul săvârșirii infracțiunii prevede următoarele:

„(4) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(3), săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere sau care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport, se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.”

24. Articolul 151 alin. (1) Cod penal, prevede următoarele:

„Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani.”

25. Partea relevantă a art. 60 Cod penal, în perioada relevantă, prevedea următoarele:

„(1) persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;

...

(2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.”

26. La data depunerii recursului, articolul 90 alin. (1) Cod penal, prevedea următoarele:

„Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de 2 luni de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

28. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „*legalitatea hotărârii atacate*” doar „*în limitele invocate în recurs*”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decît cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atît timp cît aceasta este legală.

29. Drept temei de recurs au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. Acest temei se referă la existența cazurilor care înlătură răspunderea penală.

30. În ceea ce privește infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, recurentul susține că a intervenit termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal. Din materialele cauzei rezultă că infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal a fost săvârșită de condamnat la 22 octombrie 2021. Aceasta este o infracțiune ușoară,

iar termenul de tragere de răspundere penală pentru asemenea infracțiuni este de doi ani. Acest termen curge până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești (a se vedea par. 24). Conform art. 466 alin. (3) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel este definitivă de la momentul pronunțării (a se vedea par. 21). Aceasta a fost pronunțată la 06 octombrie 2023, peste mai puțin de doi ani de la comiterea infracțiunii. Prin urmare, în această parte, recursul este vădit neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală.

31. Cu referire la capătul de acuzare în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, apărarea cere suspendare condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, deoarece pedeapsa este prea severă. Această cerință nu poate cădea sub incidența temeiului din art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală invocat în recurs, deoarece nu se referă la o cauză care exclude răspunderea penală. Drept consecință, în această parte, recursul nu se încadrează în temeiul invocat în recurs și este declarat inadmisibil în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală.

32. În anumite condiții, argumente de genul celor menționate în paragraful precedent se pot încadra în temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală. Conform art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, un recurs poate fi declarat inadmisibil dacă „nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 427”, adică în niciunul din temeiurile de recurs. Completul de asemenea notează că, conform art. 433 Cod de procedură penală (a se vedea para. 20), recursul este examinat „în limitele invocate în recurs”. Interpretarea sistemică a acestor două norme sugerează că, la examinarea unui recurs penal împotriva deciziei instanței de apel, Curtea Supremă de Justiție poate recalifica argumentele aduse de recurent de la un temei prevăzut de art. 427 la altul, însă nu poate admite recursul din alte motive decât cele invocate în recurs.

33. În contextul celor menționate în paragraful precedent, completul notează că recurentul nu a pretins că în această cauză a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege. Simplul dezacord al recurentului cu pedeapsa aplicată nu poate constitui temei de casare a deciziei instanței de apel în această parte. Completul de asemenea reiterează că infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal a fost comisă cu intenție, iar condamnatul a fost condamnat în baza acestui articol la șase ani de închisoare. Art. 90 Cod penal nu permite suspendarea executării unei pedepsei cu închisoarea mai mari de cinci ani.

34. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Stela Sandu în interesele condamnatului Vasile Saracuța împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea